

schetsjes u duidelijk te maken, wat ik bedoel. Niet beginnen met de bloempjes boven, en zoo successievelijk naar beneden werken, maar eerst met dunne potloodlijnen de plaats bepalen, waar de verschillende bloemen ten opzichte van elkaar komen te staan; dit met behulp van veelhoeken, waarin dan de bloemen afzonderlijk, eerst schetsmatig worden aangeteekend. Ten laatste kan dan de voltooiing van ieder bloempje afzonderlijk geschieden. Inktlijnen, die foutief zijn behooren *niet* met inktgummi te worden uitgewischt, daar gummi het carton over een te groot oppervlak aantast. Een fijn penseel met dek wit is voldoende, om alle ongerechtigheden te doen verdwijnen. Desnoods kan ook een radeermesje dienst doen. Draag er echter zorg voor dat, indien op dezelfde plaats waar de uitgewischte lijn stond, weer een andere lijn moet komen, deze plaats met de rug van den duimnagel wordt glad gewreven.

En nu hebben we gezegd, wat ieder, die penteekeningen voor *De Levende Natuur* maakt behoort te weten, en wat enkele illustrators van ons blad wel wisten ook. Maar voor de beginners was 't vooral noodig, eerstens om hun veel teleurstelling te besparen, tweedens om het gehalte van de illustraties wat te verbeteren. Enkele goede illustraties, steeds van dezelfde medewerkers uitgezonderd, kenmerkt zich het meerendeel der prentjes door groote onbeholpenheid en gebrek aan techniek. Met liefde voor de natuur alleen is 'n fraaie afbeelding nog niet gemaakt. En 't blijft jammer dat vele, overigens prettig geschreven en heldere artikelen, zoo dikwijls zijn *ontsied* door de teekeningen.

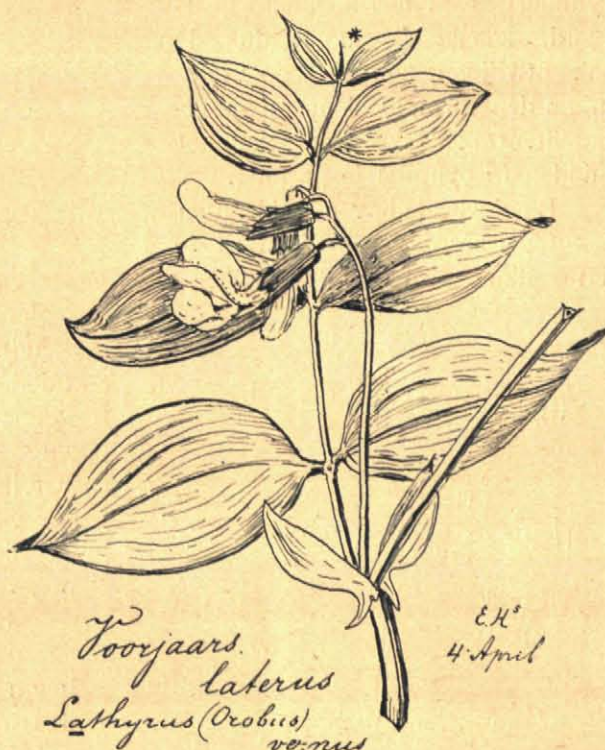
J. GODEFROY.

EEN PAAR VROEGE VLINDERBLOEMEN.

OT de mooiste en bekendste vlinderbloemen behooren wel de meeste soorten van het geslacht *Lathyrus*, maar vroeg in het jaar bloeien ze niet. Eigenlijke lentebloemen zijn er heel weinig bij deze familie.

De Goudenregen is al mee een van de vroegste en die komt toch in den regel pas half Mei onze parken opvroolijken. Toch zijn er een paar soorten, die nu half April al in bloei staan.

Ze zijn echter niet overal zoo maar voor het plukken. De kleinste van de vroegsten, het dwergje, de Laterus-vormige Wikke, groeit in onze duinen, en als het nog een vroeg bloemenjaar wil worden, zult ge het misschien al wel in bloei kunnen treffen, vóór de Mei in het land is.

Twee echte Lathyrus-soorten evenwel zijn er, die ik al meer dan eens in April toegezonden kreeg, om den naam te zeggen; in dit jaar al in de eerste helft van de maand. Ge ziet ze hier beide naar de natuur geteekend, omdat er nog iets anders aan op te merken valt, behalve dan die vroege bloeitijd.

Ze zijn namelijk lastig te determineeren; of eigenlijk ook weer niet, als ge maar eerst weet, waar ge naar kijken moet. Misschien zijn ze lang zoo zeldzaam niet, als onze flora's aangeven, maar worden ze voor wikken of andere laterus-soorten, Aardaker en dergelijke, aangezien. Daar hebben ze op een afstand ook veel van weg. Let ge evenwel op het allerongelukigste stukje rank dat deze beide planten bezitten, en tegelijk op het ongewone verschijnsel dat hun bloemen tegen het eind van den bloeitijd groen worden dan kunt ge u niet weer vergissen. En bloeitijd, en het stompje rank zijn met de kleur — die van rozerood door wijnrood over amethyst tot groen doorloopt — voldoende kenmerken. Ze groeien beide gaarne op kalkhoudenden grond aan de boschkant; maar waar puin ligt, komen ze ook wel op ruigten voor. Er zijn wel meer wikken en lathyrus-soorten waarvan de bloemen somtijds groen worden, maar die hebben tevens een flinke rank.

De meeste kans hebt ge op de Knolletjes-Lathyrus en vooral in Limburg; op de Voorjaars-Lathyrus is de kans geringer. Ik heb er indertijd eenige van in vrucht gezien, maar in bloei heb ik ze zelf nooit in het wild gevonden. Wel in den Hortus alhier, waar ze binnen eenige dagen ook weer in bloei te zien zijn.

De beide hiergenoemde soorten werden vroeger tot een apart geslacht *Orobis* gerekend; het werd gekenmerkt door dat stompje rank (bij het sterretje op de tekening). De Knolletjes-laterus heeft de meeste bloemen en de smalste blaadjes; er is een variëteit van gevonden, die niet anders dan millimeter-brede bladeren krijgt, die heet *tenuiformis*. De knolletjes zitten op de knopen van den wortelstok. De Voorjaars-lathyrus heeft in den regel niet meer dan vier bloemen en flinke breede blaadjes.

Wie de voorjaars-laterus weet te staan, zal mij een genoegen doen, door het mij te schrijven. Ik zal de vindplaats niet verklappen.

E. HEIMANS.

Illustratie uit »Ons Krijtlande«, door E. HEIMANS.